

Nr 250.

Av herr **Wiklund** i Stockholm **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till understöd åt studiecirkelverksamhet.*

På grund av det alltmer försämrade nykterhetsläget med bl. a. ett flertal svåra våldsdåd som följd erfordras ökade ansträngningar från samhällets sida för att bekämpa alkoholmissbruket. I fråga om de bästa vägarna härvidlag pågår utredning genom 1944 års nykterhetskommitté.

Emellertid torde det dröja relativt lång tid, innan denna kommittés utredningsresultat i vederbörlig ordning granskats för att kunna föreläggas riksdagen. Tidigast torde dessa spörsmål hinna behandlas vid 1954 års riksdag. Nykterhetsförhållandena i landet äro dock sådana, att en förbättring av samhällets nykterhetsfrämjande åtgärder icke utan menliga följder år efter år kan uppskjutas.

En av de viktigaste hittills tillämpade metoderna i samhällets kamp mot alkoholismen är upplysning, i första hand genom statsunderstödd föreläsningens verksamhet. Särskild uppmärksamhet synes oss emellertid nu böra ägnas en speciell sida av upplysningsverksamheten på detta område, nämligen den kvalificerade nykterhetsupplysning, som kan ske genom studiecirkelar. Det har visat sig, att nykterhetsfrågan i konkurrens med andra ämnen — språk och allmänt bildande ämnen men även sociala spörsmål av olika slag — ej sällan kommer i efterhand eller icke alls medtages i programmen för de olika studieförbundens studiecirkelverksamhet. Nykterhetsorganisationernas studieverksamhet ägnar av naturliga skäl denna fråga större intresse än övriga organisationer, men det synes med tanke på dagens allvarligt ogynnsamma nykterhetsläge önskvärt, att denna fråga finge ökat utrymme också inom denna verksamhet. Ett särskilt skäl till detta är det stora behovet av speciell nykterhetsundervisning för nuvarande eller blivande övervakare och familjevårdsgivare inom den offentliga nykterhetsvården. Sådan undervisning torde bäst kunna ske i studiecirkelns form. Detta behov gör det angeläget att studiecirkelverksamheten stimuleras att giva ökad plats åt nykterhetsspörsmålen med inriktning på att möta även nyssnämnda behov.

I avsikt att särskilt främja upptagande av alkoholfrågan, vars studium ute bland folket bör vara ett speciellt intresse för samhället, inom studiecirkelarna vilja undertecknade föreslå, att för studiecirkel, som studerar detta spörsmål i någon av dess aspekter, statsbidrag skall utgå enligt nu gällande regler men därjämte ett tillägg till statsbidraget enligt viss lämplig procentsats.

Det finns utan tvivel vissa för dagen lika angelägna samhällsspörsmål som nykterhetsfrågan, vilkas studium borde stimuleras på liknande sätt, t. ex. frågan om kriminalitetens, speciellt ungdomskriminalitetens orsaker och behandling. Utbildning av frivilliga funktionärer för den öppna kriminalvården genom studiecirklar för personer lämpade för dylikt arbete är t. ex. ett stort behov, vars tillgodoseende eventuellt också kunde främjas på ovan antytt sätt.

Då studiecirkelanslaget har förslagsanslags karaktär, erfordras icke någon särskild medelsanvisning för att möjliggöra en statsbidragsgivning till vissa studiecirklar med ovan skisserade innebörd.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen — vid behandlingen av Kungl. Maj:ts förslag till anslag till understöd åt studiecirkelverksamhet — i syfte att stimulera studiet av nykterhetsfrågan, bl. a. bland frivilliga medarbetare inom samhällets nykterhetsvård, ville uttala, att studiecirklar, som upptaga denna fråga, böra erhålla ett tillägg till eljest utgående statsbidrag enligt procentsats, som Kungl. Maj:t bestämmer, eventuellt att samma förmån bör beredas studiecirklar, som behandla andra sociala ämnen, vilkas studium ur samhällets synpunkt just nu också är särskilt önskvärt.

Stockholm den 24 januari 1952.

Daniel Wiklund

i Stockholm.

Olof Hammar.

Sven Gustafson

i Göteborg.

Olaus Nyberg.

A. Widén.

Birger Utbult.
